

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

LEKÁRENSTVO

1. Charakteristika špecializačného odboru

Lekárstvo je špecializačný odbor, ktorého hlavnou úlohou je poskytovanie lekárenskej starostlivosti, ktorá zahŕňa zabezpečovanie a výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín, prípravu, kontrolu a uchovávanie liekov, poskytovanie farmaceutických informácií a rád, dohľad nad liekovými rizikami, interakciami a zneužívaním liekov.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 3 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání farmaceut.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

Teoretická príprava v trvaní 1 mesiac vo vzdelávacej ustanovizni.

1. lieková legislatíva, predpisy usmerňujúce činnosť zdravotníctva, poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti a prevádzku zariadení lekárenskej starostlivosti,
2. zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami a prípravkami,
3. pracovné a sociálne právo v potrebnom rozsahu, bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci a zaobchádzaní s chemickými, fyzikálnymi a biologickými faktormi,
4. základy psychológie a etiky,
5. zdravotná výchova obyvateľstva,
6. neodkladná prvá pomoc pre farmaceutov,
7. základy štatistických metód v zdravotníctve a vo farmácii,
8. lekárenská starostlivosť, správna lekárenská prax,
9. vytváranie a používanie systému kvality farmaceutických činností v lekárni,
10. manažment a ekonomika lekárne, prevádzkový poriadok lekárne,
11. registrované lieky, ich účinok, indikácie, kontraindikácie, dávkovanie, spôsob podávania, liekové riziká, interakcie liekov a zneužívanie liekov,
12. hodnotenie farmakoterapie (klinický vývoj liekov, klinické štúdie, bezpečnosť liekov – nežiaduce účinky liekov, farmakovigilancia, bezpečnosť farmakoterapie – medikačné chyby, ich analýza, prevencia, manažment,

---

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

- medikačný plán, rekonzilácia liekov, medikačná analýza a medikačný manažment, farmakoepidemiológia, medicína založená na dôkazoch, hodnotenie účinnosti farmakoterapie, farmakoekonomika),
13. osobitosti farmakoterapie v pediatrii, geriatrickej, tehotenstve a pri dojčení,
  14. základné terapeutické postupy pri vybraných ochoreniach,
  15. intoxikácie liekmi a chemikáliami, zásady liečby, antidotá, prevencia škodlivého užívania návykových látok a liečba závislosti,
  16. fyzikálne a biochemické vyšetrenia v lekárni,
  17. očkovanie,
  18. štandardné postupy pre výkon skríningu a prevencie v podmienkach verejných lekární, klinické postupy v podmienkach verejných a nemocničných lekární,
  19. regulácia cien liekov, cenotvorba v lekárni, osobitné spôsoby cenotvorby,
  20. základné princípy skladového hospodárstva a logistiky, špecifiká týchto procesov v lekárstve,
  21. zmluvné vzťahy so zdravotnými poisťovňami, princípy revíznej činnosti, práva a povinnosti poskytovateľov lekárenskej starostlivosti,
  22. daňové a oznamovacie povinnosti poskytovateľa lekárenskej starostlivosti,
  23. základy personalistiky a pracovného práva,
  24. riadenie tímu (hierarchia, subsidiarita, reporting),
  25. princípy a dokumentácia individuálnych konzultácií poskytovaných pacientom,
  26. najčastejšie používané veterinárne lieky, ochranné lehoty veterinárnych liekov,
  27. zdravotnícke pomôcky (účel určenia, používanie, udržiavanie), zdravotnícke pomôcky uhrádzané na základe verejného zdravotného poistenia,
  28. dietetické potraviny uhrádzané na základe verejného zdravotného poistenia,
  29. zhromažďovanie, vyhodnocovanie a podávanie odborných informácií o liekoch, dietetických potravinách, diagnostických zdravotníckych pomôckach in vitro a zdravotníckych pomôckach,
  30. technologické postupy používané pri príprave liekov, zásady správnej lekárenskej a výrobnjej praxe pri príprave liekov,
  31. inkompatibility a stabilita liečiv a liekov,
  32. skúšobné metódy farmaceutického skúšania, zamerané najmä na stanovenie totožnosti liečiv a pomocných látok a výstupnú kontrolu hromadne pripravovaných liekov,
  33. zabezpečovanie mikrobiologickej čistoty liekov a čistoty priestorov, dodržiavanie sanitačného a hygienického režimu v lekárňach, sterilizačné postupy,
  34. podmienky správneho uchovávanía a zneškodňovania liečiv, liekov a zdravotníckych pomôcok v lekárňach,
  35. nové prístupy pri poskytovaní lekárenskej starostlivosti,
  36. výchovno-vzdelávacia činnosť pri poskytovaní lekárenskej starostlivosti,
  37. účasť na výkone profesijnej samosprávy farmaceutov.

A. 1. Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1. Počet hodín pri vykonávaní činností

Činnosti	Počet hodín
zabezpečovanie (logistika) liečiv, pomocných látok a liekov, dietetických potravín a zdravotníckych pomôcok, ich správne uchovávanie	600
výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín pacientom a verejnosti alebo výdaj liekov a zdravotníckych pomôcok oddeleniam/klinikám zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti	2 400
podávanie potrebných informácií a rád pacientom so zvláštnym zreteľom na oblasť samoliečenia, komunikácia s pacientom, podávanie informácií a konzultácií o liekoch, zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom	600
zabezpečenie a vykonávanie kontroly dodržiavania hygienického režimu	120

B.2. Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet
riešenie liekových problémov pacienta: <ul style="list-style-type: none"> podrobne dokumentované riešenie liekových problémov pacienta	30
vykonávanie fyzikálnych a biochemických vyšetrení: <ul style="list-style-type: none"> krvný tlak glykémia cholesterol iné fyzikálne a biochemické vyšetrenia	30 30 30 30
individuálna a hromadná príprava liekov najmenej týchto aplikačných foriem: <ul style="list-style-type: none"> kapsuly a prášky perorálne kvapalné lieky (kvapky, roztoky, sirupy, emulzie, suspenzie) dermálne kvapalné lieky (roztoky, emulzie, suspenzie) dermálne polotuhé lieky (masti, krémy, pasty, gély) rektálne a vaginálne lieky (čapíky, guľôčky, masti, roztoky)	20 20 10 20 30

kontrola liečiv a pomocných látok a hodnotenie kvality liekov, pripravených v lekárni: <ul style="list-style-type: none"> • skúšky totožnosti liečiv a pomocných látok a základné chemické, fyzikálno-chemické a fyzikálne metódy, používané pri hodnotení kvality liekov pripravených v lekárni (chemické reakcie, organoleptické skúšky, teplota topenia, hustota, vodivosť, stanovenie pH, optická otáčavosť, index lomu) • vedenie predpisovej a záznamovej dokumentácie • príprava diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro a činidiel 	40
	30
	5

B.3 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
vlastné pracovisko (verejná lekáreň, nemocničná lekáreň) pod vedením farmaceuta so špecializáciou v špecializačnom odbore lekárenstvo, z toho: <ul style="list-style-type: none"> • výučbové pracovisko vzdelávacej ustanovizne (verejná lekáreň alebo nemocničná lekáreň) pod vedením farmaceuta so špecializáciou v špecializačnom odbore lekárenstvo 	35 mesiacov, z toho: 2 dni

C. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunit, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. riadiť, viesť prevádzku lekárne,
2. poskytovať lekárenskú starostlivosť v súlade s požiadavkami správnej lekárenskej praxe,
3. vypracovávať a používať systém kvality farmaceutických činností v lekárni,
4. zabezpečovať logistiku liečiv, pomocných látok a liekov, dietetických potravín a zdravotníckych pomôcok, ich správne uchovávanie,
5. zabezpečovať výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín verejnosti a/alebo oddeleniam/klinikám zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti,

6. používať informačné systémy o liekoch a zdravotníckych pomôckach,
7. podávať potrebné informácie a rady pacientom so zvláštnym zreteľom na oblasť samoliečenia,
8. podávať potrebné odborné informácie a konzultácie k riešeniu liekových problémov lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom,
9. zabezpečovať individuálnu a hromadnú prípravu liekov,
10. vypracovávať a viesť odbornú dokumentáciu,
11. kontrolovať zabezpečenie požadovaného sanitačného a hygienického režimu lekárne,
12. zabezpečovať ekonomický manažment lekárne,
13. vykonávať vzdelávacie, vývojové a výskumné činnosti.